

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

II. De Gradibus Affinitatis, iisdem obstantibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

causa; cum id solum posse dicamur, quod iuste & honeste facere possumus, *can. Faciat* 15. juncta Glossa *V. Eodem* 22. q. 2. & *l. Nepos* 125. ad finem ff. de *V. S.* Cui §. *cit.* intellectui ansam ipse Papa dedit *c. cit. pr.* verbis, *In quo sedes Apostolica dispensare non potest*, subjiciendò, *Nec etiam consuevit*, quæ omnino superflua forent, si in gradibus illis dispensari simpliciter non posset.

Neque vim habet confirmatio prima; quia, licet rationi naturali contraria turpitudò aliqua in conjugii Leviticò vititò planè omnibus reperitur, non omnium tamen turpitudò tanta est; ut ista eorum inducat nullitatem: & licet non facile occurrant, dari tamen possunt causæ, quæ turpitudini illi prævaleant, & dispensationem atque ex ista secutas nuptias cohonestent.

Non magis urget altera & *c. De infidelibus cit.* textus; quia ex isto à contrario illatum argumentum ulla ratione non fulcitur; cum *c. cit.* Papa, conjugia ante Baptismum secundum legem veterem inita esse valida, iisque copulatos post conversionem & susceptum Baptismum non separandos, rescripserit ad consultationem Archiepiscopi Tyrensis, an conjugia, contra sacros Canones inita ab infidelibus, invalida & dirimenda sint, ambigentis & interrogantis. Unde legitime quidem inferitur, à Judæis secundum veteris Legis instituta & à cæteris infidelibus secundum leges suas Politicas contra sacros canones contracta matrimonia non dissolvenda; quòd ante Baptismum sanctionibus Ecclesiasticis non afficiantur, *c. Gaudemus cit. pr.* perperam autem à contrario arguitur, contra veteris Legis instituta inita conjugia omnia irrita esse Jure Naturali; cum hic articulus *c. De infidelibus cit.* nec decisione nec ratione attingatur.

Quare nec matrimonia avi cum nepote & fratris cum sorore ut, *n. 22.* & *n. 27.* dictum: neque cætera etiam, quæ Leviticò vitata sunt, indiscriminatim omnia Naturali Jure irrita sunt, ut cum Scoto in *4. dist. 40. q. unic. art. 2.* Cajetano *2. 2. q. 154. art. 9. ad 3.* Soto *q. unic. cit. art. 3.* Navarro ad *Rubr. de Sponsal. Consil. 14. n. 8. cit.* Covarruv. *cap. 6. §. 10. n. 2.* Bellarmino *cap. 27.* & cæteris DD. Orthodoxis docent Sanchez *cit. disp. 52. n. 6.* & Perez *disp. 28. §. 6. n. 5.*

ARTICULUS II.

De Gradibus Affinitatis, iisdem obstantibus.

SUMMARIUM.

34. Hac oritur ex copula,
35. Etiam fornicaria,
36. Quatenus conjugium dirimit.
37. Non ex sola illius attentatione.
38. Ejus tria sunt genera:
39. Quorum hodie primum tantum obstat nuptiis,
40. Inter conjugem unum & alterius consanguineos,
41. Non inter consanguineos utriusque.
42. Olim usque ad septimum gradum:
43. Hodie, si affinitas ex conjugali usque ad quartum,
44. Et, si ex fornicaria copula orta sit, usque ad secundum.
45. Affinitas primi gradus linea Transversa non Naturali,
46. Sed Positivo Jure conjugium dirimit,
47. Veteris & novæ Legis exemplis,
48. Rationeque & Jure spectatis.
49. Eadem in linea Recta secundum aliquos Naturali,

50. Secundum alios & verius Positivo
Jure conjugium irritari,
51. Canones Ecclesiastici & ratio evin-
cunt,
52. Imperiali:
53. Divinique Juris textibus non ob-
stantibus.

34. **A**ffinitas, à Finium propinquitate sic dicta, est Propinquitas personarum proveniens ex perfecta copula carnali, Glossa in *Arbor. Affinit.* 35. q. 5. & passim DD. cum enim per copulam carnalem perfectam & consummatam vir & mulier fiant una caro, *Matth. cap. 19. v. 5. & can. Fratemitatis*, 35. q. 10. & qui adhæret meretrici, unum corpus efficiatur, secundum Apostolum *1. Corinth. cap. 6. v. 16.* illorum unius consanguinei ad fines alterius accedunt, *l. Non facile 4. §. 3. ff. de Gradib. & Affinib.* indeque consanguinei mariti affines Uxoribus, & vicissim consanguinei Uxoribus affines fiunt mariti. Unde

Patet, ad contrahendam Affinitatem non sufficere matrimonium ratum; cum enim per hoc vir & mulier una caro non fiant, ex eo non Affinitatis, sed publicæ Honestatis oritur impedimentum, Glossa *fin. in can. Si quis desponsaverit*, 27. q. 2. Panormit. *in c. Juvenis 3. de Sponsal. n. 4.* & Covarr. *de Sponsal. p. 2. cap. 6. §. 2. n. 1. & §. 7. n. 3.*

35. Imò ad eam contrahendam nullò matrimonio est opus; cum ex personarum etiam solutarum illicita conjunctione oriatur, secundum Trident. *Sess. 24. cap. 4. de Ref. Matr.*

36. Neque his adversatur *l. Non facile cit.* cujus §. 3. & 8. Affinitatem aliunde quam ex justis nuptiis oriri, disertè negatur; quia imprimis id solummodo negatur quoad aliquos effectus Civiles, v.g. successione: non absolute, saltem quoad

matrimonium; cum, in isto etiam illiciti concubitus rationem haberi, constet ex *l. Liberi 4. C. de Nuptiis*, quæ matrimonia à filiis cum parentum concubinis inita, tanquam minus Religiosa & probabilia, rejiciuntur. Deinde; quia Jure Ecclesiastico, hac in re præcipuè spectando, Affinitatem ex copulâ fornicariâ oriri, patet ex *c. In literis 24. de Test. & Arrest. c. Discretionem 6. de Eo, qui cognovit &c.* & Trident. *cap. cit.*

Neque etiam, ut aliqui existimant, ad affinitatem contrahendam carnalis copulæ attentionem sufficere, desumitur ex *c. Juvenis 3. cit. & c. Fratemitatis 7. de Eo, qui cognovit &c.* ubi vir non admittitur ad conjugium cum ea, cum cujus sorore copulam tantum attentavit; quia utroque textu à conjugio arcetur, non propter affinitatem eâ attentione contractam, sed propter impedimentum publicæ Honestatis, ut in priorem Panormit. *n. 4. Barbosa n. 3. & Gonzalez n. 2. & 7.* in posteriorem verò textum iste & Barbosa *n. 2.* observant.

Porro Affinitatis tria sunt genera: 38. quæ exemplò clarius quam alia ratione declarantur; sic enim, si Titius frater meus matrimonium ineat & consummet cum Bertha, hæc mea & cæterorum Titii consanguineorum affinis est in primo genere affinitatis. Deinde, si fratre meo Titio mortuo Bertha copuletur Sempronio, oritur secundum genus affinitatis, quæ Sempronius alter Berthæ maritus me cæterisque Titii consanguineos contingit. Si demum, mortuâ etiam Berthâ, Sempronius matrimonio jungatur Caiæ, cum hac Sempronii uxore ego cum cæteris Titii consanguineis contrahimus tertium genus affinitatis, conjugium, à me meisque consanguineis, sicut cum Bertha & Sempronio, sic etiam cum Caiâ contrahendum, dirimentis, secundum Jus antiquum

can. De Propinquis 3. Sc. 35. q. 3. Sc. an. fin. ibid. q. 5.

39. Jure autem Decretalium recentiori, post sublatum à Concilio Lateranensi secundum & tertium genus, conjugia non dirimuntur, nisi inter primi generis affines, *c. Non debet 8. pr.* pro quorum gradibus & distantia cognoscenda magno DD. consensu & generali usu recepta est unica Regula: quæ in eo gradu quis uxoris affinis esse dicitur, in quo est consanguineus mariti: & vicissim in eo gradu affinis mariti, in quo est consanguineus Uxor. Unde uxoris consanguinei in primo vel secundo gradu, in eodem gradu affines sunt mariti, & vicissim, Tannerus *Tom. 4. disp. 8. q. 4. n. 118.* & Sanchez *Lib. 7. disp. 54. n. 3.* Quæ oculis subjiciet adjecta Arbor Affinitatis.

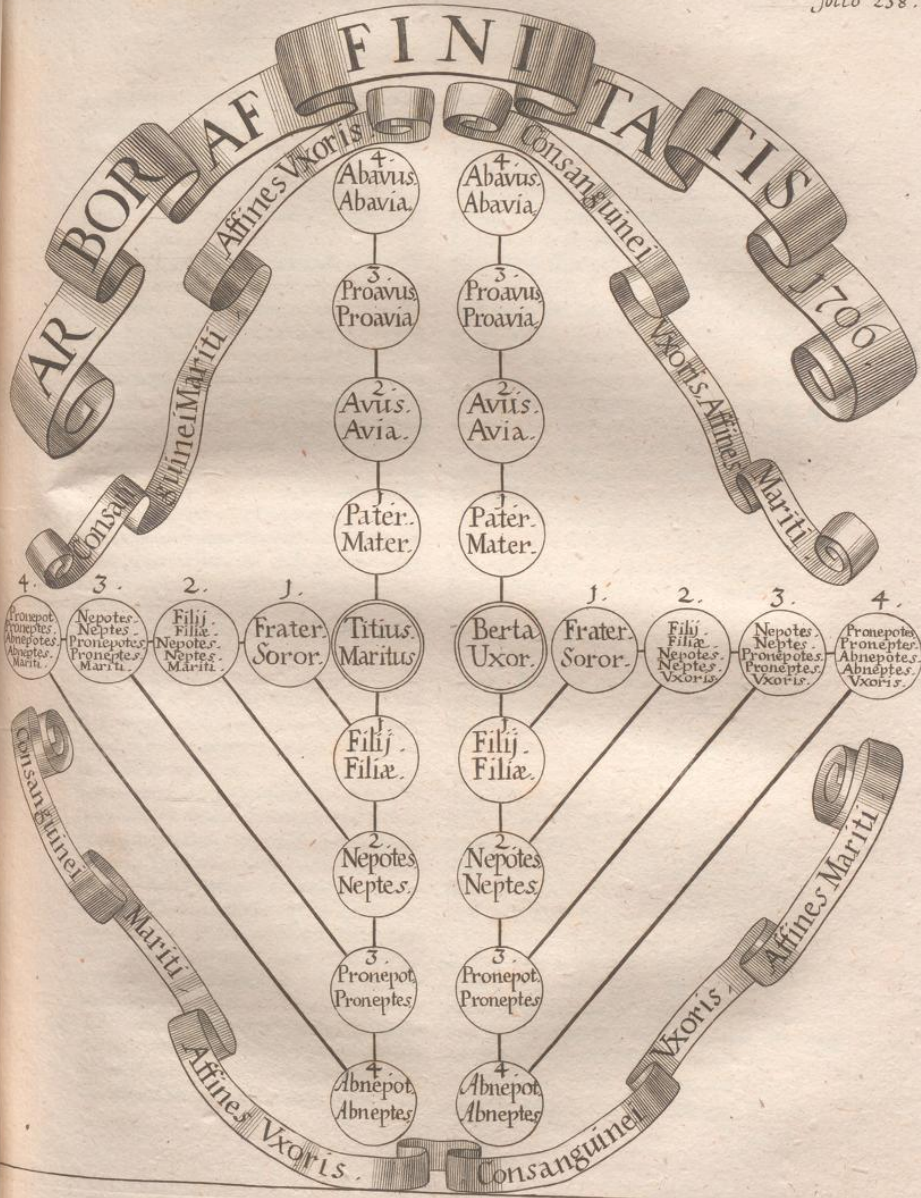
40. Dixi, quod bene notandum, affinem aliquem fieri *Uxor. aut Mariti*: non *Uxor. aut mariti consanguineorum*; quia inter utriusque illorum consanguineos affinitas, quæ conjugio obstat, non contrahitur. Unde hoc validè & licitè in-

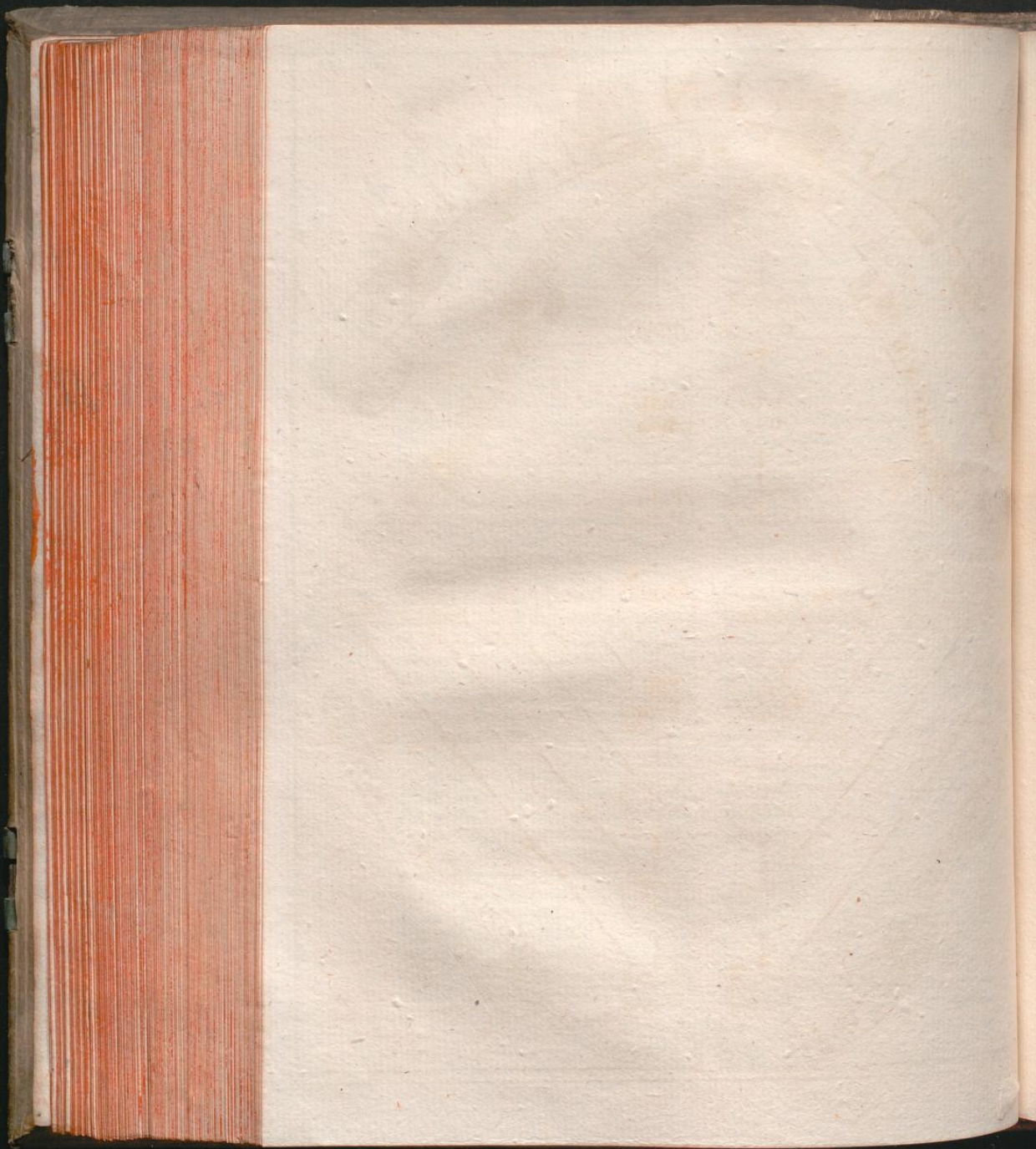
41. eunt Primo duo fratres cum duabus Sororibus, uti etiam pater & filius cum matre & filia: &, pater tresque ejus filii & fratres germani cum matre istiusque tribus filiabus & sororibus germanis: quæ cum illis alicubi nostra ætate & eodem tempore sunt conjunctæ. Secundò privignus cum matre, filia aut sorore novercæ, & privigna cum patre, filio aut fratre vitrici; quia privignus & privigna solius vitrici aut novercæ, non etiam personarum his sanguine conjunctarum sunt affines. Tertiò, fratris & sororis mortuorum superstites conjuges inter se; sic enim, Titio Sempronii filio & Caia illius filia mortuis, superstites & vidui eorum conjuges, scilicet Bertha Titii uxor & Cornelius Caiz maritus legitime copulantur; cum Bertha & Cornelius nulla

affinitate sint conjuncti. Quartò filius mariti & filia uxoris ex conjugis, ante cum alia aliòve initis, procreati. Quinta valida sunt matrimonia successive inita cum duabus viduis, quarum defuncti mariti erant fratres germani; sic enim Titius ducere potest Bertham & hac mortua Caiam, quarum defuncti mariti erant Mavius & Sempronius duo fratres germani. Pluribus exemplis hanc rem illustratam dabant Tannerus *cit. q. 4. n. 118.* & Laiman *cit. p. 4. cap. 5. n. 4.*

Sicut Affinitatis genera, sic novò Jure etiam in primo genere, restricta est prohibitio matrimoniorum; Jure enim antiquò, sicut consanguinitas, sic etiam affinitas ad septimum usque gradum matrimonium dirimebat, *can. Nullum in vtroque 7. Sc. 35. q. 3.* Novò autem ejusdem Concilii Lateranensis, inter quatuor tantum gradus affines inita conjugia dirimuntur, *c. Non debet cit. §. Prohibito.* Imò, affinitas quæ ex illicita copula oritur, à S. Synodo Tridentina ita restricta est, ut illa non dirimat, nisi inter affines, primi aut secundi gradus, *Seß. 24. cap. 2. de Ref. Marr.* quòd veterum Canonum latius patens prohibitio, propter gravia scandala aliæque incommoda inde orta, jam non amplius possit observari, ut de consanguinitate *n. 17.* est dictum, Hac satis certa,

Dubium autem est primò, an Naturali Jure irritum sit conjugium inter affines lineæ Transversæ. Et quidem, si eorum affinitas ex copula fornicaria orta sit, conjugium illo Jure non dirimi, satis exploratum est, cum; quòd nullitatis non appareat efficax ratio naturalis: tum verò; quòd cum ejusmodi affinibus occultis ad matrimonium Papa dispenset in sacra Pœnitentiaria, & dispensandi facultatem aliis committat. Simili modo inter ejusmodi affines ex copula licita seu conjugali, secundò

secundò vel remotiori gradu conjunctos, conjugium irritum non est Jure Naturali, propter eandem rationem, & quia conjugium inter ipsos secundi & ulterioris gradus consanguineos lineæ Transversæ eò Jure irritum non est, juxta dicta à n. 26.

45. Quare in dubium solummodo vocatur conjugium initum inter ejus lineæ affines primo gradu conjunctos: ut sunt maritus & uxoris defunctæ soror, uxor, & mariti defuncti frater: quos inter matrimonium Naturali Jure irritatum, cum nonnullis antiquioribus asserunt nostri temporis sectarii, eam in rem allegantes Primò *cap. 18. Levitici*, diserte veritatis conjugium cum uxore fratris *v. 16.* uti & fratris cum sorore, *v. 9.* cujus rationem uxor habet; quippe quæ per matrimonii consummationem unus sanguis & una caro effecta est cum fratre. Secundo illud *S. Præcurforis Domini, Herodem* ob ductam fratris sui Philippi uxorem increpantis, *Non licet tibi habere uxorem fratris tui*, *Matth. cap. 16. v. 4.* & *Marci cap. 6. v. 18.* quæ increpatio ex eo vel maximè urget; quòd Herodi cum fratris sui uxore conjugium non tam Levitici, cujus præceptis tanquam Gentilis non adstringebatur, quàm Naturali Jure fuerit interdictum. Tertio *c. Gaudemus 8. de Divoritiis*, cujus *pr.* conjuges pagani, conjuncti secundo & ulteriori gradu, cum ad fidem convertuntur, non separandi dicuntur. Unde argumentò à contrario ductò infertur, eos, si primo gradu conjuncti sint, separandos; ac proinde eorum conjugia irrita esse Jure Naturali. His tamen non obstantibus

46. Veritati magis consentanea & omnino certa doctrina est, inter primi gradus affines lineæ Transversæ, sive cum uxoris defunctæ sorore & cum mariti de-

functi fratre conjugium, licet propter naturalem quandam indecentiam illicitum sit, solo tamen Jure Naturali spectato subsistere: Divinòque veteris & novæ Legis Ecclesiastico Jure fuisse irritatum, ut cum Cajetano *Tom. 3. Opusc. Tract. 14. de Conjug. Reg. Angliæ ad Clement. VII. Covarruvia de Sponsal. p. 2. cap. 6. §. 10. n. 7. Bellarmino Lib. 1. de Matr. cap. 28. Petr. Ledesma de Matrim. q. 55. art. 6. Sanchez cit. Lib. 7. disp. 66. n. 11. & Pontio Lib. 9. de Matr. cap. 34. n. 3.* Catholica veritatis instar magno consensu defendunt RR. propter varia exempla utriusque Testamenti; quia imprimis in lege Naturæ Patriarcha Jacob Liam & Rachaelem Labani filias duxit, *Genes. cap. 29. v. 23. & 28.* & Judas relictam primogeniti sui defuncti Onan alteri suo filio in uxorem dedit, *Genes. cap. 38. v. 8.* Deinde in lege Mosaica frater sine liberis defuncti fratris sui uxorem ducere jubetur *Deuteron. cap. 25. v. 5.* Denique in nova Lege, cum fidelibus ad ejusmodi matrimonia non semel ab Ecclesia dispensatum, legimus; sic enim ab Alexandro VI. cum Rege Lusitanæ: cum Casimiro Rege Poloniæ, ad fratris sui Uladislai relictam, à Clemente VIII. & antè à Julio II. cum Henrico VIII. Angliæ Rege, ad Catharinam Arcturi fratris sui defuncti uxorem ducendam dispensatum, Orbi universo notum: eamque dispensationem, consultis prius celeberrimis Europæ Universitatibus & DD. validam fuisse, à Clemente VII. speciali Bullâ editâ pronuntiatum, *Castro Lib. 1. de Lege penali cap. 12.* aliique testantur: quæ fieri utique non potuissent, si ejusmodi conjugia irrita essent Jure Naturali. Confirmantur ista, partim ex *c. fin. de Divoritiis*, ubi Innocentius III. maritos infideles, qui defunctarum uxorum suarum sorores duxerunt, in

G g ;

runt, in

sunt, in conjugio persistere permittit: partim ratione; quia affinitū lineæ Transversæ neuter est alterius superior; proindeque à neutro alteri specialis reverentia aut submissio debetur: vel, quæ debetur, tanta non est; ut matrimonium inter eos exigat irritari.

Neque Orthodoxam hanc doctrinam convellunt aut ancipitem reddunt, quæ ei à nostri temporis Sectariis opponuntur.

Primum; quia non in omnibus gradibus Leviticò prohibitis conjugia Naturali Jure irritata, jam dictum est à n. 29. &, si Jure isto non subsisteret conjugium fratris cum sorore; inde tamen non rectè argueretur ad conjugium initum cum uxore fratris aut cum fratre mariti, cum; quia affinitas minor est consanguinitate, ut nemo facile inficiatur: tum verò; quia frater cum uxore sua unus sanguis & una caro non est verè ac propriè, sed impropiè propter utriusque sanguinis commixtionem & conjunctionem carnis in copulatione.

Secundum, sive increpatio S. Joannis Baptistæ v. 4. & v. 16. cit. quia Herodes uxorem Philippi fratris sui, isto adhuc superstite, contra Divinum & Naturale Jus duxerat, ut cum S. Hieronymo Comment. in Matth. cap. 14. Beda in Marci cap. 6. cit. S. Thoma in Matth. cap. 4. Josepho Lib. 18. Antiquit. cap. 9. Eusebio Pamphil. Lib. 1. Histor. Eccles. cap. 11. Niceph. Callisto Lib. 1. Histor. cap. 19. & aliis docent Bellarmin. Lib. cit. cap. 27. & Covarruvias cit. §. 10. n. 9. partim verò; quia, esto Philippus jam fuisset mortuus, Herodes tamen, ut eo tempore ceteri Idumæi, testibus laudato Josepho Lib. 3. cap. 17. sectatus erat Religionem Judæorum, vetantem conjugium cum uxore fratris jam defuncti, si iste liberos reliquisset, Levitici

cap. 18. v. 16. sicut à Philippo ejus fratre Herodialis filia saltatrix relicta fuit, Sanchez cit. disp. 66. n. 12.

Postremum, desumptum ex c. Gaudemus cit. pr. quia isto sermonem de solis consanguineis esse, observant cit. Sanchez disp. 66. n. 14. in fine & Perez disp. 31. f. 4. n. 3. &, in his etiam primo gradu conjunctis matrimonium Naturali Jure dirimi, ex pr. cit. perperam inferitur; quia Papa de infidelium secundo & ulteriori gradu conjunctorum matrimoniis, ea post Baptismum susceptum non dissolvenda, ad consultationem respondit, primò gradu omnino intactò & sub dubio relicto, ut insinuatum supra n. 28. & præter alios notat Gonzalez in c. cit. n. 2.

Dubium secundo est, an Naturali Jure irritum sit conjugium inter affines in primo gradu lineæ Rectæ. Non quidem, si affinitas orta sit ex copula fornicaria; cum ad conjugium inter ejusmodi affines contrahendum & ad jam contracti ulium, quando affinitatis impedimentum occultum est, Sedes Apostolica non raro dispenset in sacra Poenitentaria, teste Laiman. Lib. 5. Tract. 10. p. 4. cap. 5. n. 6. & dispensandi facultatem aliis committat apud cit. Perez f. 5. n. 2.

Sed, si affinitas orta sit ex copula conjugali: sicut est inter socerum & nurum, socrum & generum, vitricum & privignam, novercam & privignum; an enim inter tales inita conjugia Naturali vel Positivo tantum Jure irritata sint, dubium ingens & inter DD. Catholicos olim hodieque agitata controversia est: in qua illa Naturali Jure irritata, affirmantium Opinionem, cui S. Augustinus can. Si vir & uxor, 35. q. 3. relatus admodum favet, cum Paludano in 4. disp. 41. q. 1. art. 5. concl. 2. Sylvestro V. Matrimonium 8. q. 15. d. 6. Soto disp. cit. q. univ. art. 3.

art. 3. & aliis antiquioribus propugnant Covarr. cit. §. 10. n. 6. Bellarmin. *Lib. 2. de Matr. cap. 28. not. 2.* & Laiman. *cit. cap. 6. n. 5.* Moventur primò, textibus Juris Civilis, l. *Si ad adulterium 38. §. 2. ff. ad L. Jul. de Adult. §. 1. fin. §. 1. ff. de Condiç. sine causa*, ejusmodi nuptias habentis pro incestuosis. Secundò, autoritate Concilii Arvernensis *cap. 11. matrimonio cum privigno inito Naturæ Jura perumpi, aſterentis.* Tertio lege Divina, *Leviticus cap. 20. à v. 11. easdem, tanquam grande nefas, gravissimis poenis subiiciente, apud Prophetam Amos cap. 2. v. 2. tanquam gravissimum scelus exaggerante filii & patris concubitum cum puella; quòd eò Nomen Dei sanctum violârint, id est, Gentibus tales concubitus abominantibus occasione præbuerint Nomen Domini Dei sanctum blasphemandi; & illò Apostoli, Audiat inter vos fornicatio, qualis nec inter Gentes; ut uxorem patris sui aliquis habeat, 1. Corinth. cap. 5. v. 1.* Quartò, usu Ecclesiæ, quæ ad ejusmodi matrimonium nunquam legitur dispensasse. Quintò ratione; quia vitrico & novercæ, socero & socru; quòd parentum loco sint, §. *Socrum 7. Instit. de Nuptiis §. 1. Quia parentis 16. ff. Solutio matrim. eadem ferè, quæ parentibus, reverentia & submissio deberi, & huic mutua conjugum obligatio, & actus conjugalis turpitudine adversari videtur.*

50. Huic tantæ autoritati & momentis rationum ea quidem vis inest; ut ad ejusmodi matrimonium, si aliquando validè: licitè tamen nunquam, nisi ex gravissima maximæ & extraordinariæ necessitatis causa, dispensari posse, existimem cum Card. de Lugo *Respons. Moral. Lib. 1. dub. 40. n. 36.*

Nihilominus tamen, ab ejusmodi

in primo gradu & lineæ rectæ affinibus contractum, non Naturali, sed Ecclesiastico Jure irritatum, cenſeo cum D. Thoma 2. 2. q. 174. art. 9. Cajetano *ibid.* Abulensi in *Lib. 1. Reg. cap. 8. q. 149. 151. Sc.* & aliis VV. quos ſecuti sunt Henriquez *Lib. 11. cap. 1. n. 22. cit.* Sanchez *disp. 66. n. 7.* Pontius *cap. 34. n. 5.* Palao *Tract. 29 disp. 4. p. 8. n. 12.* Diana *p. Tract. 4. resol. 93.* & Gonzalez in *c. 1. n. 9.* suam hanc Opinionem desumentes aut firmantes 51. Imprimis autoritate Conciliorum Agathensis, relati *can. De incestu, 34. q. 3.* Epauensis *can. 30.* & Aurelianensis III. *can. 10.* quorum posteriori, cum relicta patris & cum filia uxoris in infidelitate contracta conjugia, non solvenda post susceptum Baptismum: prioribus autem cum privigna ante suam prohibitionem constituta, subintellige, *Matrimonia*, ad quæ verbum illud Doctores *cit.* (non *Decreta antiquorum Canonum*, ad quæ id, non tamen improbabiler *cit.* Lugo *n. 16.*) referri volunt, post suæ prohibitionis decretum non dissolvenda dicuntur contrà, quàm debent, quæ irritata sunt Jure Naturali. Deinde sacræ prophetæque Historiæ exemplis, sic enim Adonias Abisag, David patris sui relictam, sibi petiit copulari *Lib. 3. Regum cap. 2. v. 17.* sic Seleucus Rex Stratonicen uxorem suam filio in matrimonium dedisse perhibetur à Valerio Maximo *Lib. 5. cap. 7.* Denique etiam ratione; quia, licet ejusmodi matrimonium valde indicens, eamque ob causam extra maximæ necessitatis casum permittendum non sit, tamen ejusmodi affinium neuter alterius superior aut alteri tanquam naturali suo principio, connubiale fœdus simpliciter excludenti, est subjeçtus. Idem fœdus etiam non excludit reverentia, quæ ab uno alteri debetur & exhiberi solet ipsi patri: &

patri: &, si eam excluderet, qua ratione dispensari posset ad matrimonium cum eâ, quæ à patre extra matrimonium carnaliter cognita, itaque cum suo principio una caro est effecta? ut cum *citt. DD. rectè advertit Perez disp. 31. s. 3. n. 6.* Unde planè corrumpit ratio contrariæ Opinionis.

52. Leges etiam Civiles aliud non evincunt, quam ejusmodi nuptias, propter naturalem quandam indecentiam, meritò prohiberi & irritari potuisse: & quia prohibita & irritata sunt, pro incestuosis Jure haberi. A Concilio autem Arvernenâ matrimonio cum privigna inito, cum Jus Naturæ perrumpi dicitur, id de Jure solum prohibente, non etiam de irritante exaudiendum, desumitur ex eo; quòd idem asserat de matrimonio inito cum forore uxoris, naturaliter non decente & illicito, nisi gravi causa coonestetur, *cit. Pontius n. 9.*

53. Non majorem vim habent textus legis Divinæ. Veteris quidem; quia hæc

ejusmodi matrimonium nusquam irritavit. Gravissimis autem penis id meritò subjecit propter maximam indecentiam: propter quam ad ipsum dispensatio ab Ecclesia nunquam est impetrata: neque ejus in posterum impetranda spes est, extra casum urgentis omnino extraordinariæ necessitatis. Patris etiam & filii cum eadem puella concubitus abominandum scelus reputatum apud Amos est, fuitque; quòd non incestus tantum, sed cujusdam adulterii omni Jure damnati & apud Gentes scandalosi habuerit rationem. Novæ autem Legis sive *cap. 5. v. 1. cit. textus*; quia isto sermo est, de matrimonio à filio inito cum uxore patris adhuc viventis: quod non obscurè innotuit ipse Apostolus, dum ait, *Hæc scripsi non propter eum, qui fecit injuriâ, nec cum quo passus est, intellige Patrem adhuc viventem 2. Corinth. cap. 7. v. 12.* hoc enim solum inter Gentes inauditum erat. Ita Seditius, Cajetanus & alii à Cornelio *in cap. 5. v. 1. relati.*

TITULUS XV.

De Frigidis & Maleficiatis, & Impotentia coeundi.

Rerquam molestæ Curiarum Ecclesiasticarum Præsidibus esse solent lites, ortæ super impotentia coeundi; quòd ejus certa ratio, etiam Medicæ artis peritorum auxiliò investigata, sæpe vix, & nec sic quidem deprehendatur; & propterea sententias super ea, quacunque circumspeditione latas, retractare sit necesse.

ARTICULUS I.

De Impotentia Varietate & causis.

SUMMARIUM.

1. Impotentia duplex acceptio: 2. Et I.